

Slavko Splichal, rojen 14. junija 1947 v Novem mestu, doktor komunikologije, redni profesor komunikologije na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani.

Do končane gimnazije je živel v Novem mestu. V Ljubljani je študiral na Fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo (sedanji Fakulteti za družbene vede), kjer je po diplomi 1971 postal asistent. Na Univerzi v Ljubljani je 1975 magistriral, 1979 pa doktoriral. 1989 je bil izvoljen za rednega profesorja. Od 1980 do 1982 je bil direktor Centra za raziskovanje samoupravljanja pri Zvezi sindikatov Slovenije, od 1991 do 1993 dekan Fakultete za družbene vede, od leta 1993 vodi Center za raziskovanje družbenega komuniciranja. Je eden izmed ustanoviteljev in direktor (1993–) Evropskega inštituta za komuniciranje in kulturo.

Splichal aktivno deluje v strokovnih društvih v Sloveniji in mednarodnem okolju. Bil je predsednik sekcije za množično komuniciranje in javno mnenje Jugoslovanskega sociološkega združenja (1981–1988), član izvršnega odbora Mednarodnega združenja za raziskovanje množičnega komuniciranja (1984–1992), predsednik Jezikovnega razsodišča pri SZDL (1985–1988), namestnik predsednika Sveta RTV Slovenija (1990–1994), namestnik generalnega sekretarja Mednarodnega združenja za raziskovanje medijev in komuniciranja IAMCR (1992–1996), član Sveta za znanost in tehnologijo pri vladi Republike Slovenije (1995–1999), namestnik predsednika Področnega sveta za družbene vede pri Ministrstvu za znanost in tehnologijo (1995–2001), od 2001 do 2005 pa je bil predsednik tega sveta in član Nacionalnega znanstveno-raziskovalnega sveta; med 2005 in 2010 je bil slovenski predstavnik v stalnem komiteju za družbene vede Evropske znanstvene fundacije (ESF), bil je član sveta Evropskega združenja za komunikološko raziskovanje in izobraževanje ECREA (2005–2022) in v obdobju 2011–2022 tudi njegov predsednik.

Je ustanovitelj (1987) mednarodnih kolokvijev o komuniciranju in kulturi, ki so bili organizirani v Sloveniji, na Finskem, v Veliki Britaniji, na Nizozemskem, v Italiji in ZDA. Iz kolokvijev sta se razvila Evropski inštitut za komuniciranje in kulturo in revija Javnost – The Public, katere urednik je; to je prva družboslovna revija iz

Slovenije, vključena v bazo Social Sciences Citation Index. Bil je oziroma je član uredniških odborov in svetov številnih revij v ZDA, Veliki Britaniji, Franciji, na Nizozemskem, Poljskem, Portugalskem, Madžarskem, v Romuniji, Sloveniji, Španiji, Črni gori, Hrvaški, Estoniji.

Leta 2018 je bil izvoljen za člana Evropske akademije – Academia Europaea-The Academy of Europe.

Pomembno je prispeval k razvoju znanstvenoraziskovalnega dela in izobraževanja na v Sloveniji novem področju medijskih in komunikacijskih študij. Vodil več kot dvajset slovenskih in mednarodnih projektov. Na FDV je razvijal proučevanje družbenih informacijskih procesov, metod družboslovnega raziskovanja (predvsem metode analize besedil in mnenjskih poizvedb) ter teorij komuniciranja, množičnih medijev in javnosti. Utemeljil je nova področja, kot so sociologija informacijskih procesov, metodologija komunikoloških raziskav, komunikacijske pravice in informacijska družba. Napisal je prvo sistematično delo o analizi besedil v nekdanji Jugoslaviji (1990) in izvedel vrsto empiričnih raziskav z uporabo metod analize besedil (med drugim obsežno študijo o mednarodni radijski propagandi za Unesco leta 1977). V kasnejšem obdobju je namenjal osrednjo pozornost teorijam javnosti, javnega mnenja in javne sfere ter problemom veljavnosti in operacionalizacije v empiričnem raziskovanju. V svojem publicističnem delovanju je namenjal posebno skrb tudi prevajanju temeljnih del s področja medijskih in komunikacijskih študij v slovenščino. Je urednik Komunikološke hrestomatije, knjižne zbirke, ki slovenskemu bralcu predstavlja temeljna dognanja in teoretske smeri v raziskovanju množičnega komuniciranja od konca 19. stoletja do danes.

Splichal objavlja članke v mednarodnih revijah Big Data & Society, Communication and Critical/Cultural Studies; Communications; Communication, Culture & Critique; Critical Review; European Journal of Communication; Gazette; Javnost—The Public, Journal of Communication, Media, Culture & Society, Review of Communication in TripleC. Pred razpadom Jugoslavije je objavljaj tudi v družboslovnih revijah, ki so izhajale v Beogradu, Zagrebu in

Splitu. Njegova celotna znanstvena in strokovna bibliografija obsega nad 700 enot. Njegova pomembnejša dela v slovenščini so: Množično komuniciranje med svobodo in odtujitvijo (Obzorja, Maribor, 1981), Mlini na eter (Partizanska knjiga, Ljubljana, 1984), Analiza besedil (FDV, Ljubljana, 1990), Izgubljene utopije? Paradoksi množičnih medijev in civilne družbe v postsocializmu (Znanstveno in publicistično središče, Ljubljana, 1992), Javno mnenje (FDV, Ljubljana, 1997) in Kultura javnosti (FDV, Ljubljana, 2005). Vrsto knjig je izdal v ZDA: Media Beyond Socialism (Westview, New York, 1994, ponatis Routledge 2018), Information Society and Civil Society (Purdue University Press, West Lafayette, IN, 1994), Journalism for the 21st Century (Ablex, Norwood, NJ, 1994), Public Opinion: Developments and Controversies in the Twentieth Century (Rowman & Littlefield, Boston, 1999), Ferdinand Tönnies on Public Opinion (Rowman & Littlefield, Lanham, 2000), Principles of Publicity and Press Freedom (Rowman & Littlefield, Lanham, 2002), Transnationalisation of the Public Sphere and the Fate of the Public (Hampton, New York, 2011) in Datafication of Public Opinion and the Public Sphere (Anthem, London in New York, 2022).

Imel je številna vabljenega predavanja na univerzah in mednarodnih konferencah v Berlinu, Coimbri, Covilhi, Istanbulu, Ithaci, Lisboni, Leedsu, Moskvi, Pragi, Salzburgu, Šanghaju, Sheffieldu, Tampereju, Zagrebu, Zürichu in drugod. Kot gostujoči profesor je imel predmet Public Opinion Culture na doktorskem študiju na University of Pennsylvania v Filadelfiji in bil gostujoči raziskovalec na univerzi Fudan v Šanghaju.

Je dobitnik Prešernove nagrade Univerze v Ljubljani za študente (1971). Za uspešno raziskovalno delo je prejel nagrado Sklada Borisa Kidriča (1986), priznanje Ambasador Republike Slovenije v znanosti (1994), red zaslug za narod s srebrno zvezdo (1988), Zoisovo nagrado za vrhunske znanstvene dosežke (2000), Zlato plaketo Univerze v Ljubljani (2015) in nagrado Karol Jakubowicz za medije in demokracijo (Varšava 2023).